

Informatiebijeenkomst Aziatische Duizendknopen en Grondverzet (20 januari)

Het Gelders Ondergrond Overleg (GOO) organiseerde op donderdag 20 januari 2022 een bijeenkomst over Aziatische Duizendknopen en grondverzet. De bijeenkomst was bedoeld voor beleidsmedewerkers bodem en ondergrond van de Gelderse gemeenten en omgevingsdiensten. En ook voor collega's die in het werk met het Besluit bodemkwaliteit te maken heeft. Meer dan 80 collega's uit het land en van verschillende organisaties meldden zich aan.

Hoe kan bij grondverzet en het toepassen van grond en bagger het verspreiden van Aziatische Duizendknopen worden voorkomen?

De bijeenkomst werd geopend door Peter van Mullekom, trekker van het thema 'Bodem uitvoering en beleid' binnen het GOO. Peter vertelde kort over de opmars over de Aziatische Duizendknopen in Nederland en de vraag hoe ervanuit grondverzet geholpen kan worden bij het voorkomen van het verspreiden van deze invasieve exoot. Deze vraag was de aanleiding om deze bijeenkomst te organiseren, waarbij aan de hand van presentaties en toelichting kennis over de duizendknoop en de aanpak om verspreiding te voorkomen worden gedeeld.

Aanpak provincie Gelderland en subsidieregeling

Johan Cronau van Provincie Gelderland vertelt over de wijze waarop de provincie Gelderland de bestrijding aanpakt. De provincie houdt zich al vanaf 2018 bezig met invasieve exoten. De aanleiding was een Europese verordening over de bestrijding van invasieve exoten die een probleem voor inheemse biodiversiteit betekent. Voor soorten die nog niet ruim verspreid zijn, heeft de provincie de ambitie om deze uit te roeien. Voor de soorten die al wijd verspreid is het doel om verdere verspreiding te voorkomen. Samenwerken tussen overheden en marktpartijen is een belangrijke succesfactor in deze aanpak. De provincie Gelderland heeft [een subsidieregeling 'Invasieve exoten'](#). Er kan subsidie aangevraagd worden voor:

- het gedurende 3 jaren treffen van maatregelen tegen plant- en diersoorten die van nature niet thuishoren in de provincie Gelderland. Deze soorten zijn: Aziatische Duizendknopen, reuzenbalsemien, reuzenberenklauw, Canadese guldenroede, late guldenroede en zonnebaars. De maatregelen kunnen bestaan uit het verwijderen en verwijderd houden of beheersen van deze soorten;
- het opstellen van een gebiedsplan met maatregelen tegen deze plant- en diersoorten.

Meer informatie over de regeling en de voorwaarden lees je op [de website van provincie Gelderland](#).

Bewustwording, herkennen en kennis delen (Joyce Penninkhof van de Stichting Probos, Kennisnetwerk Invasieve Exoten).

Joyce vertelde over het herkennen van soorten, de aanwezigheid van Aziatische Duizendknopen in Nederland en de schadelijke effecten ervan. Aziatische Duizendknopen hebben zich explosief verspreid de afgelopen jaren. Een klein stukje wortel of een stukje stengel (met knoop) kan al snel leiden tot groei van een nieuwe Duizendknoop. Samen met het gegeven dat de Aziatische Duizendknoop niet heel kieskeurig is en eigenlijk overall groeit, is de plant echt een probleem voor de inheemse biodiversiteit. In de presentatie toonde Joyce een 'verspreidingskaart': de Aziatische Duizendknoop komt

inmiddels in heel Nederland voor. Het bestrijden ervan moet nauwkeurig gebeuren. Met niet alleen problemen voor de inheemse biodiversiteit maar ook veroorzaakt de plant schade aan bijvoorbeeld gebouwen, verhardingen en taluds. De Aziatische Duizendknoop kost, ook aan 'beheer', veel geld. Joyce benadrukte dat er nog meer gedaan moet worden aan de bewustwording over de verspreiding. Het landelijk protocol draagt hieraan bij (een uniforme aanpak bij bestrijding en grondverzet). Ook het delen van informatie en kennis draagt bij aan bewustwording. Daarom is er een [kennisnetwerk Invasieve Exoten](#) en [een website over de bestrijding van de Duizendknoop](#).

Wetgeving, regels en landelijk protocol – samenwerken is belangrijk!

Jelle Faber (Aequator Groen & Ruimte) lichtte in zijn presentatie de wetgeving en regels toe. Hij vertelde over het handelsverbod op Aziatische Duizendknopen (vanaf 1 januari 2022), de regeling en het besluit Natuurbescherming dat is gericht op het tegengaan van verkoop. Maar ook van toepassing te beschouwen is op grond met duizendknoopresten. Ook ging hij in op het landelijk protocol, waarbij uniformiteit en van elkaar leren de rode draad zijn. Hoe meer partijen met elkaar samenwerken, hoe beter! Jelle maakte melding van een interessante website over het landelijk protocol:

www.bestrijdingduizendknoop.nl/protocol/ .

Op deze website staat informatie over de uiterlijke kenmerken van de duizendknoop, werkzaamheden (maaien, grondwerk en groenafval) en locatietypen.

Afgraven, reinigen, afdekken en monitoren

Luuk de Vetten (Geofoxx milieu) nam de collega's mee in de mogelijkheden om in de praktijk bij de voorbereiding en de uitvoering van werken verspreiding te voorkomen en hoe je bepaalt of Duizendknopen in de grond of bagger aanwezig zijn. De presentatie van Luuk vind je hier. Luuk benadrukte onder meer dat het heel belangrijk is om een ruime marge aan te houden bij ontgraving op bouwlocaties waar een invasieve exoot is aangetroffen. Daarmee verklein je de kans op verspreiding. Naast het afgraven, reinigen en afdekken van de grond is monitoring ook enorm belangrijk. Dat zou tot tenminste 3 jaar na dato moeten gebeuren. Luuk vertelde ook dat je niet altijd kunt uitsluiten dat grond 100% schoon is. Denk bijvoorbeeld aan een gronddepot. Een klein stukje stengel of wortel in een grote hoeveelheid grond kan al een probleem veroorzaken. De vindkans is niet 100%, maar je kunt wel veel voorkomen door goede locatie-inspectie (bij voorkeur in het groeiseizoen) door bijvoorbeeld een ecooloog.

Vervolgbijeenkomst

Peter van Mullekom sluit de bijeenkomst af met een hartelijk dank aan alle aanwezigen en de sprekers. Er valt nog een wereld te winnen aan bewustwording, het herkennen van de exoten, het maken van gezamenlijke afspraken, samenwerken en opnemen van regels in het omgevingsplan om verspreiding te voorkomen. Daarin ligt een uitdaging voor het GOO in de rol van verbinder en platform om kennis te delen. Het GOO wil met gemeenten en omgevingsdiensten een bijeenkomst te organiseren met als doel om gezamenlijk te bespreken hoe de verdere verspreiding van deze planten via grondverzet het beste kan worden voorkomen. Mocht je belangstelling hebben om hierover mee te denken, dan kun je je alvast aanmelden bij Peter van Mullekom. Met vragen kun je ook bij Peter terecht via peter.vanmullekom@stantec.com

Er is een Q&A opgesteld. Ook is de informatiebijeenkomst terug te zien.

